

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ імені МИХАЙЛА БОЙЧУКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом в.о. ректора

КДАДПМД ім.М. Бойчука

Від 22.01.2020 р. №14-од

В.о. ректора

С.В.Полтавець-Гуйда

ПОЛОЖЕННЯ
про аспірантуру Київської державної академії декоративно-прикладного
мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука

УХВАЛЕНО

Вченою радою Київської державної академії
декоративно-прикладного мистецтва
імені Михайла Бойчука
(протокол 22.01.2020 р. № 05/19-20)

Київ - 2020

Це положення розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, постанови «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261» від 3 квітня 2019 р. № 283, Статуту Академії, а також інших чинних нормативно-правових актів, що визначають механізм підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (далі – здобувачі).

Положення регламентує підготовку здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії у Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука (далі – Академії).

I. Загальні положення

1.1. Аспірантура є структурним підрозділом Академії, створеним для підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії.

1.2. У своїй діяльності аспірантура керується чинним законодавством України, відповідними постановами Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України та Міністерства фінансів України, рішеннями вченої ради Академії, наказами ректора, Статутом академії та цим Положенням.

1.3. Аспірантуру очолює проректор з наукової роботи, який призначається на посаду і звільняється з посади наказом ректора Академії.

1.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі Академії заочною (денною) або заочною формою навчання;

1.5. Підготовка в аспірантурі здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних та/або фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримала Академія на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

1.6. Науково-методичне забезпечення та організацію діяльності аспірантури здійснює вчена рада Академії.

1.7. Вступ до аспірантури здійснюється на конкурсній основі відповідно до цього Положення, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах), Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у КДАДПМД ім. М. Бойчука, Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених МОН, та правил прийому до Академії.

Правила прийому до аспірантури затверджує вчена рада Академії на основі Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів та в установлені строки оприлюднює їх на офіційному веб-сайті Академії.

Правила прийому до аспірантури діють протягом відповідного навчального року.

1.8. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки.

1.9. Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі.

Індивідуальний план наукової роботи погоджується аспірантом з науковим керівником та затверджується вченою радою Академії протягом двох місяців з дня зарахування до аспірантури.

Порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Академії рішення про відрахування аспіранта.

1.10. Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистила дисертацію або була відрахована достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

1.11. Підготовка в аспірантурі завершується захистом наукових досягнень аспіранта у спеціалізованій вченій раді. Здобувачі мають право на вибір спеціалізованої вченої ради.

1.12. Аспірант, який захистив дисертацію до закінчення строку підготовки в аспірантурі, має право за власним вибором:

- отримати одноразову виплату в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті Академії на відповідний календарний рік, та за власною заявою бути відрахованим з аспірантури;

- отримати за власною заявою оплачувану академічну відпустку на строк, що залишився до завершення нормативного строку підготовки в аспірантурі.

Якщо аспірант захистив дисертацію на другому чи третьому році підготовки в аспірантурі та був обраний за конкурсом на відповідну посаду науково-педагогічного працівника в Академії, то загальна сума залишку стипендії нараховується йому як щомісячна надбавка до заробітної плати.

2. Права та обов'язки аспірантів

2.1. Аспіранти користуються правами здобувачів вищої освіти, визначеними Законом України «Про вищу освіту». З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:

- вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації, наявної у закладах вищої освіти (наукових установах), бібліотеках і державних архівах України;

- отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника (консультанта);
- безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- участь у науковій діяльності кафедри та академії;
- забезпечення гуртожитком (у разі зарахування до очної аспірантури на денну форму навчання) під час навчання за умови оплати вартості проживання самим аспірантом (іногороднім);
- академічну мобільність, що реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579;
- академічну відпустку, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, відповідно до законодавства;
- участь у конкурсах на отримання грантової підтримки наукових досліджень та стипендій, заснованих на честь видатних діячів науки, освіти, культури, громадських діячів, а також заснованих Президентом України, Кабінетом Міністрів України, державними чи недержавними органами, підприємствами, установами чи організаціями.

2.2. Аспіранти зобов'язані виконувати всі обов'язки здобувачів вищої освіти, визначені Законом України «Про вищу освіту». З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:

- дотримуватися морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі;
- глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, опанувати методологію проведення наукових досліджень;
- виконувати індивідуальний план наукової роботи та систематично звітувати про хід його виконання на засіданні кафедри;
- захистити в установлений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації у спеціалізованій вченій раді;
- дотримуватися Статуту і правил внутрішнього розпорядку Академії.

2.3. Покладення на аспіранта чи обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), забороняється.

3. Порядок та умови вступу до аспірантури

3.1. До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з правилами прийому до Академії. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням в установлений строк документів, визначених правилами прийому.

3.2. Перелік документів, що необхідні для вступу до аспірантури:

- заява;
- особовий листок з обліку кадрів з вклеєною фотокарткою, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- засвідчена копія диплома магістра (спеціаліста) з копією витягу із залікової відомості (додатку до диплома). У разі зміни вступником прізвища додається засвідчена копія документу про зміну прізвища;
- медична довідка про стан здоров'я;
- список опублікованих наукових праць і винаходів за обраною спеціальністю або реферат;
- висновок передбачуваного наукового керівника про співбесіду щодо наукових та фахових компетентностей;
- засвідчену копію трудової книжки (в разі її наявності);
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- 2 фотокартки 3x4 см.

У правилах прийому до Академії може бути визначено додатковий перелік документів, обов'язкових для допуску до вступних випробувань.

3.3. Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складення ним вступних випробувань та прийняття вченою радою Академії рішення про визнання його диплома.

3.4. Вступні випробування до аспірантури складаються з:

- вступного іспиту із спеціальності;
- вступного іспиту з іноземної мови (за вибором вченої ради вищого навчального закладу (наукової установи) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти). Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складення вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;
- інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень), що визначається в правилах прийому до аспірантури.

Відповідно до правил прийому до аспірантури особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Результати вступних випробувань до аспірантури дійсні для вступу до відповідного вищого навчального закладу протягом одного календарного року.

3.5. Вступні випробування до аспірантури проводяться предметними комісіями, до складу яких входить три – п'ять осіб з числа докторів філософії, які призначаються наказом ректора Академії.

3.6. За результатами проведення вступних випробувань до аспірантури приймальна комісія приймає рішення щодо кожного вступника за процедурою, визначеною правилами прийому до аспірантури.

Рішення приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом ректора Академії, який оприлюднюється в установленому порядку.

3.7. Аспіранту одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора Академії призначається науковий керівник з числа науково-педагогічних працівників з науковим ступенем.

3.8. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту і методології наукових досліджень аспіранта, контролює виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта і відповідає перед вченою радою Академії за належне та своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (консультавання) не більше п'яти здобувачів наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії, може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більше трьох здобувачів наукового ступеня доктора філософії.

На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта науковому керівникові відводиться щороку 50 академічних годин навчального навантаження.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі

4.1. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі здійснюється за освітньо-науковою програмою та навчальним планом, що затверджуються вченою радою Академії для кожної спеціальності.

4.2. Протягом терміну навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

4.3. Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план аспірантури повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (30—60 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі — ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального

плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Академії протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

4.4. Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити перелік дисциплін за вибором аспіранта в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником та керівником відповідного факультету чи підрозділу.

4.5. Усі аспіранти незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, що передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури Академії.

4.6. Освітньо-наукова програма аспірантури має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій:

- здобуття глибоких знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС);

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить 4-6 кредитів ЄКТС);

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 6 кредитів ЄКТС);

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить 6-8 кредитів ЄКТС).

4.7. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником.

4.8. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

4.9. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в аспірантурі заочною (денною, вечірньою) формою навчання.

4.10. Кількість аспірантів, підготовка яких здійснюється поза державним замовленням, та вартість такої підготовки визначаються вченою радою Академії з урахуванням ліцензійного обсягу, зазначеного в ліцензії Академії, за якою він провадить освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, та можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва та задоволення освітніх потреб аспірантів за відповідною спеціальністю.

5. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно провадять наукову або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років.

5.2. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою передбачає повне та успішне виконання відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану аспірантури згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом та індивідуальним планом наукової роботи прикріпленої особи та публічний захист дисертації у спеціалізованій вченій раді.

5.3. Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які прикріплені до аспірантури для реалізації свого права на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, а також їх наукове керівництво здійснюється за кошти Академії.

5.4. Прикріплення до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії здійснюється протягом вересня-листопада кожного року.

5.5. Для прикріплення до аспірантури необхідно подати такі документи:

- заява;
- особовий листок з обліку кадрів з вклеєною фотокарткою, засвідчений печаткою тієї установи, в якій вступник до аспірантури навчається або працює;
- засвідчена копія диплома магістра (спеціаліста) з копією витягу із залікової відомості (додатку до диплома). У разі зміни вступником прізвища додається засвідчена копія документу про зміну прізвища;
- медична довідка про стан здоров'я за формою № 086-о;
- список опублікованих наукових праць і винаходів за обраною спеціальністю або реферат;

- висновок передбачуваного наукового керівника про співбесіду щодо наукових та фахових компетентностей;
- рішення кафедри про прикріплення з відповідної спеціальності;
- засвідчену копію трудової книжки;
- копію довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- фотокартку 3x4 см.

5.6. Особи, прикріплені до аспірантури з метою здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою, мають всі права і обов'язки, визначені у розділі 2 цього Положення.

5.7. У разі звільнення з роботи особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою в Академії та має право вступити до аспірантури Академії для здобуття відповідного ступеня заочною (денною, вечірньою) або заочною (дистанційною) формою навчання і на зарахування їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза аспірантурою.

Розробники:

В.о. завідувача кафедри загальних дисциплін
і професійної освіти, д.п.н., професор

В.П. Тищенко

Проректор з наукової роботи,
д.п.н., доцент

С.В. Чирчик

Декан факультету декоративно-прикладного мистецтва,
д.п.н., доцент

А.А. Руденченко